

pərpunɛnt ja a Estellencs (XL, 163.18) i després em vaig cansar d'anotar-ho: sempre igual en els pobles de la Serra tirant més a llevant: (Bunyola etc.); en altres assimil·laven la *e* a la *u*; i així anoto *pərpunɛnt* a Capdallà (XL, 145.6) o sense la *-t*: *pərpunɛn* a Banyalbufar (XL, 165.25), i a Esporles (XL, 199.12) i en el poble mateix, a diversos llocs del terme, també oït així, p. ex. m'hi anomenà l'inf. principal la «riera de *pərpunɛnt*» (XL, 174.1); i també per a accidents particulars: *es kəɫ de pərpunɛnt* que designaven a Estellencs per al pas de muntanya travessat pel camí que porta de l'un a l'altre. En resum: la forma amb *-r-* en la tradició i ús popular, és u n à n i m e .

Ja veig que em diran que pot ser efecte de les normes de fonètica sintàctica de l'ús mallorquí. Però no. Es podria tornar *r* una *s* originària, però no una *ġ* (*ig*). Aquesta s'hauria pogut tornar *-d* (*d* en certes condicions) davant una *d*, però davant una consonant sorda no hi ha possibilitat de canvi en *r*; el que sol passar llavors és que hi quedi *ɹ*. Els testimonis toponímics de compostos de *Puig* acaben de mostrar-ho sense rèplica. En el terme des Capdallà hi ha p. ex. *es puɹ̄ Pelat* (XL, 144.18), en un terme veí anoto *æ puɹ̄ dæ rævɛɫ* (XL, 145.11). A Mallorca tothom pronuncia *æ puɹ̄ məʒɔ* per 'Puigmajor', *puɹ̄grɔs* per *Puiggrós*, clarament. Més fort encara: davant una sorda no hi ha tals canvis (un *puig punyent* s'hauria pogut pron. *puppunɛnt* amb *pp* doble). Res de *r*. És forçós admetre que seria *Perpunyent* la base antiga de tot això. Coincidint amb la del nom de l'antiga vall valenciana (var. *C*). És com hem vist la forma antiga del nom, documentada per Binimelis (S. XVI), per Mut l'any 1680, i ja en la versió aràbiga del *Rept*. Per altra banda el Cardenal Despuig, el sapientíssim col·lector de la tradició antiga dels noms de lloc mallorquins, ens dóna fe que s'hi troba antigament la forma *Perpunchent*, o sigui, estupenda repetició de la var. (*B*) del nom de la vall valenciana. Qui millor podia saber-ho que ell, que en la seva gran possessió de Son Puig⁴ havia reunit una preciosa col·lecció de mobles i objectes d'art sumptuari, junt amb un preciós retaule (J. Lladó Ferragut, en el *Corpus de La Top. Mall.* de Mascaró, p. 1261).

Tants i tan irrecusables testimonis —els positius i els negatius— no poden ser desorientadors. *L'ETIMOLOGIA VERITABLE* és aquesta.

L'altra etim. no era més que una etim. popular: la que els retreu jugarerament la cobla popular tòpica: «a Puigpunyent no 'remunyen' com acaben de munyir: / ɣoltros que voleu p u n y i r, / i no voleu que vos punyeri?» (R. Ginard Bauçà, *Canç. pop. de Mall.*, n° 759, 115). Sembla mentida que vagi fer tanta forolla, amb tants repetidors respectables i erudits. Ja va mossegar-hi Mn. A.M. Alcover (*BDLC* XIV, 51) *PODIO PUNGENTE* (per una raó de peu de banc: «D + i si és medial dóna *j* francesa») i *AlcM* encara ho

repeteix obedient; Quadrado (*Conq.* 435). Níngú (fins a la meua nota del vol. I, 293) no donà l'alto desmentint aqueix lloc comú, i suggerint que era un dels NLL mallorquins formats amb *-IANUM*, derivant de predis anomenats amb un NP romà, amb la imela aràbiga que n'ha fet *-én*, com en tants NLL valencians i aragonesos: tipus representat a Mallorca per *Vertaient*, *Garballen*, *Gerilien* i *Orient* (art. supra).

Jo anava un poc massa enllà, en aquella nota breu i provisional, en dir que la forma *Puigpunyent* no era documentada. Realment ja figura escrit així en el Marsili (ed Quadrado, 81). Recordem, però, que és una font d'autenticitat discutida (o antedatada). I segurament l'haver ja caigut aquesta crònica en la falsa etimologia popular, féu que es vagin repetir tant. 1248: butlla d'Innocenci IV, «Stae. Mariae de *Pungenti*»; 1295: «congregata universitate parrochie Ste. Marie de *Podio Pungente* in eccl. Sti. Johannis de *Calviano*»; i el mateix dia a les tres comunitats varen elegir 6 o 7 síndics cada una (*BSAL* IX, 67b); 1343: «al bal·le de *Puigpunyent*» (*BSAL* VI, 36a); 1397: *Puigpunyent* (*BSAL* VI, 279a); 1451: en el compromís de la lluita entre Pagesos i Ciutadans, sotmetent-se a arbitratge del Governador, figura *Puigpunyent* com agre. de Valldemossa (Quadrado, *Fore. y Ciud.* 2^a ed., p. 339). El mateix any «*Puigpunyent*, Esporles i Valldemossa, reunits elegeren cada un 4 prohoms que els representarien en el Consell de l'Illa» (ibid. 346n.1);⁵ 1739: *Antoni Mascó*, que fou rector de *Puigpunent*, hi fou enterrat (J.M. Bover, *Bi. Escr. Bal.* § 660); 1700 o 1710: Miquel Fullana rector de *Puigpunent* (id. ib. § 491, i 17; 1729 (III, 2)).

En conclusió, l'etim. *PROPERTIANUM*, *PROPONTIANUM* és la més certa. L'altra potser no era falsa del tot. Pogué haver-hi realment algun petit pujol punxegut a dins de la vall de «*Pergpunyent*», al qual es va donar el nom de *Puigpunyent*; car sembla excessiu admetre que totes les mencions antigues i modernes que he enumerat, del *Puigpunyent*, siguin resultat d'una falsa interpretació. És més probable, que coexistint totes dues des dels orígens, i essent noms tan summament semblants —com un ou amb un altre ou— havien de confondre's totalment i sumar-se.

Per ventura era a l'actual poss. de *Son Puig*: car és un fet observat que la partícula *Son* de la toponímia mallorquina sovint és un postús que s'ha afegit modernament a un antic NL pròpiament toponímic i d'herència mossàrab: *Son Fangos* (vol. I, 136), *Son Bauló* (p. 65), *Son Daneto* (124), *Can Cardaix* (99), *Son Faratjans*, *Son Armadans*. Seria aquí, el puig punyent, en la cèlebre i antiga possessió del Cardenal Despuig? Justament d'ell li venia el nom al Cardenal: *d'es puig*, aquí encara amb article; no contribuiria poc aquesta alta posició social dels senyors